

що в народніх малюнках треба більше зближати ся до народа, в вищих творах треба вищої мови (в перекладах із європейських письменників), але при тому ніколи не кидати народнього ґрунту. Куліш — це велике джерело пізнання української мови й довго ще ним лишить ся.

Більш-менш таке саме значіння має *сімдесятник Старицький*, якому також доводило ся проломлювати перші льоди і в народньої української мови робити мову *інтелігенції*. Те саме треба сказати і про *Кониського* (повісті й оповідання, та наукові твори — життєпис Шевченка), і з ловіщих про *Кримського*. Всі вони повитворювали в душі народньої мови багато слів для інтелігенції, й ці слова живуть у письменстві нарівні з народніми.

Мистець народнього вислову — це *Марко Вовчок*. У цієї письменниці не тільки поодинокі слова гарні, не тільки те, як вона слова до слів складає, але передусім спосіб, як вона їх укладає в речення. Вони в неї виходять просто зразковими. Те саме можна сказати про *Стороженка*, про *Кулішину*, драматурга *Кропивницького*, *Руданського* (головно переклад *Іліади*), *Ніщинського* (переклад *Одисеї*) та *Мирного* — найліпшого щодо мови сучасного українського письменника. Із найновіших — визначають ся народнім складом твори *Сулими*, *Проскурівної* й *Тесленка*, хоч у цих сучасних письменників проскакують сям та там московські слова, що встигли вже зобратися до мови народу *Лівобережжя*.

Незвичайно гарний склад слів у повістях *Федьковича*. Тільки ж треба додивляти ся до говірки, якою пише цей письменник. Вказівки до неї подає в замітках ця граматики.

Гарна народня мова в таких письменників, як: *Глібів*, *Свидницький*, *Маркович*, *Щоголів*, *Мордовець*, *Нечуй-Левицький*, *Грінченко*; коли ж у цих двох останніх сям та там появляють ся нарічеві форми (київські, слобожанські) — то їх небагато. За те який у них багатий скарб слів, як гарно вони складають слова в речення!

Нові письменники: *Франко*, *Маковей*, *Щурат* (головно вірші всіх їх), *Косачева*, *Самійленко*, *Леся Українка*, *Гравовський*, *Коцюбинський*, *Вороний*, *Кононенко*, *Модест Левицький*, *Чернявський*, і ці новіці: *Старицька-Черняхівська*,